

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การวิเคราะห์ความเป็นผู้นำการเมืองของพลตรีจำลอง ศรีเมือง
 ชื่อผู้เขียน นายเศรษฐวัฒน์ ตันหลีลา
 รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง
 คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร.ม.ล.พันธุ์สุรย์ ลดาวัลย์	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อุทยาน	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ณีฎฐ์ ขพานนท์	กรรมการ

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์หลักของการค้นคว้าอิสระนี้ คือการวิเคราะห์ความเป็นผู้นำ แนวคิด บทบาท และพฤติกรรมของพลตรีจำลอง ศรีเมือง ในช่วงปี 2524-2538 วิธีการศึกษาเป็นการศึกษาจากเอกสารโดยการรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ วารสาร และสิ่งตีพิมพ์อื่น ๆ กรอบความคิดของการศึกษานี้ได้อาศัย 1) ทฤษฎีการกล่อมเกลாதองศาทางสังคม 2) การจำแนกประเภทผู้นำของเจมส์ ดี. บาร์เบอร์ ยูจีน อี. เจนนิ่งส์ และแมกซ์ เวเบอร์ 3) การดูลักษณะปมด้อยปมเด่นของผู้นำ และ 4) คุณสมบัติของผู้นำตามที่เสนอของออกเดย์ ทิต

การศึกษาพบว่า พลตรีจำลอง ศรีเมือง เกือบจะทั้งหมดของช่วงชีวิตของเขาเป็นนายทหารอาชีพ ซึ่งมาจากครอบครัวยากจนแต่มีความผูกพันกันอย่างใกล้ชิด เขาเริ่มต้นบทบาททางการเมืองในเวลาที่เขาพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ เป็นนายกรัฐมนตรี บทบาททางการเมืองของเขาเด่นชัดขึ้นในระหว่างช่วงสมัยที่พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี อย่างไรก็ตาม เขาออกจากตำแหน่งเลขาธิการนายกรัฐมนตรีในช่วงเดียวกันเพื่อที่จะคัดค้านร่างกฎหมายทำแท้งที่เสนอโดยรัฐบาล พลตรีจำลอง ศรีเมือง ได้ประสบผลสำเร็จทางการเมืองครั้งแรกเมื่อชนะการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร อันเป็นตำแหน่งที่เขาดำรงสองวาระติดต่อกัน ความนิยมในตัวพลตรีจำลอง ศรีเมือง เพิ่มขึ้นเนื่องมาจากความคิดเห็นของมหาชนที่ว่าเขาเป็นนักการเมืองที่ซื่อสัตย์และเคร่งครัดในศาสนา ต่อมาเขาได้ก่อตั้งพรรคพลังธรรม ซึ่งได้รับการต้อนรับเป็นอย่างดีในทุกเขตการเลือกตั้งของกรุงเทพมหานคร อย่างไรก็ตาม ความนิยมในพรรคได้เสื่อมถอยลงตั้งแต่ พ.ศ. 2537 อันเนื่องมาจากความขัดแย้งภายใน ซึ่งส่งผลให้สมาชิกชั้นนำของพรรคหลายคนลาออก ซึ่งบางคนได้ออกไปร่วมกับพรรคการเมืองอื่น ๆ

ในระหว่างช่วงเวลาจากวัยเด็ก ถึงวัยที่เข้าสู่การเป็นทหาร พลตรีจำลอง ศรีเมืองได้รับอิทธิพลโดยสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษาและเพื่อน ๆ สิ่งเหล่านี้ทำให้เขาเป็นบุคคลที่มี

ระเบียบวินัย และมีอุดมการณ์ทางการเมือง ยิ่งกว่านั้นเหตุการณ์และสถานการณ์หลายอย่าง ได้มีส่วนช่วยเสริมบทบาทความเป็นผู้นำของเขา เช่น การคัดค้านร่างกฎหมายทำแท้งที่เสนอโดยรัฐบาล การชนะการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และการประท้วงการสืบทอดอำนาจเผด็จการของ รสช. นอกจากนี้ พลตรีจำลอง ศรีเมือง ยังมีภาพลักษณ์ของการไม่เป็นผู้ยึดติดในวัตถุ เป็นผู้มั่งมีแต่ไม่สนใจในการสะสมทรัพย์สินสมบัติ ปฏิบัติศีล 8 ที่ต้องรับประทานอาหารวันละ 1 มื้อ จึงทำให้เขาได้รับฉายานามว่า “มหานอกวัด”

การวิเคราะห์คุณสมบัติของผู้นำบ้างชี้ว่า พลตรีจำลอง ศรีเมือง 1) เป็นผู้นำที่กระตือรือร้น ไม่ยึดติดกับตำแหน่งแต่รับผิดชอบ และต้องการที่จะปฏิบัติงานในตำแหน่งนั้นให้ลุล่วง 2) เป็นผู้นำเชิงวิริยะบุรุษ เพราะมีบทบาทสูงในสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อความรุนแรง และ 3) เป็นผู้นำที่มีบารมี ซึ่งได้รับการยอมรับจากมหาชนทั่วไปเพราะมีความศรัทธายึดมั่นในตัวของพลตรีจำลอง ศรีเมือง

ขณะเดียวกัน การวิเคราะห์ในด้านปมด้อย-ปมเด่น ชี้ชัดว่า พลตรีจำลอง ศรีเมือง ได้ใช้ปมด้อยของตนอันเนื่องมาจากการมีพื้นภูมิลำเนาทางเศรษฐกิจและสังคมที่ยากจนมาเป็นความได้เปรียบทางการเมือง และความเหนือกว่า โดยได้แสดงให้เห็นถึงค่านิยมทางศีลธรรมอันสูงส่ง ความมั่งมี และความซื่อสัตย์สุจริต ตลอดจนการมีคุณลักษณะของผู้นำที่หลากหลายในตัวของพลตรีจำลอง ศรีเมือง ตามที่ ออดเวย์ ทิด ได้บรรยายไว้

Independent Study Title	The Analysis of Political Leadership of Major General Chamlong Srimuang	
Author	Mr. Sesttawat Tantalelar	
M.A.	Political Science	
Examining Committee		
	Assoc. Prof. Dr. M.L. Bhansoon Ladavalaya	Chairman
	Assist. Prof. Siripong Ladavalaya Na Ayuthaya	Member
	Assist. Prof. Nat Chaparnond	Member

Abstract

The main objective of this Independent Study is to analyze the political leadership concepts, role and political behavior of Major General Chamlong Srimuang during the period 1981-1995. The study is a documentary study based on information collected from books, journals and other printed materials. The conceptual framework for the study is based on; 1) Socialization theory, 2) the leadership categorization of James D. Barber, Eugene E. Jennings and Max Weber, 3) the Inferiority-Superiority Complex of leadership, and 4) the quality of leadership concept of Ordway Tead.

The study found that Major General Chamlong Srimuang was, for most of his life, a professional military officer who came from a poor but close-knit family, He began his political role at the time when General Kriangsak Chamanand was Prime Minister. This political role was strengthened during the premiership of General Prem Tinasulanond. However, he resigned from his position of Secretary to the Prime Minister during the latter government in order to lead a group of protesters to stage against the proposed Government Abortion Bill. Major General Chamlong Srimuang achieved his first political success when he won the election for the position of Governor of Bangkok Metropolis, a position he held for two consecutive terms. His popularity was enhanced due to the public's perception that he was an honest and religious politician. He later founded the Palang Dharma Political Party which was well received in most of the Bangkok Metropolis constituencies. However, the Party's popularity has declined

since 1994 due to internal conflicts which have resulted in the resignation of several leading members, some of whom have joined other political parties.

During the period from his childhood until he entered the military, Major General Chamlong Srimuang was influenced by his family, educational institutions and his peers. These made him a disciplined and politically ideal person. Moreover, a number of issues and situations facilitated his leadership such as the protest against the proposed Government Abortion Bill, winning the election for Governorship of Bangkok Metropolis, and the protest against the continuation of the dictatorship of the National Peace Keeping Committee. In addition, Major General Chamlong also had an image of being non-materialistic, thrifty, uninterested in accumulating wealth, practising the 8 Buddhist precepts, even to the extent of eating only one meal a day. This earned him the name of "Maha Nok Wat" which refers to a layman who lives and acts in the manner of a Buddhist monk.

The leadership quality analysis suggests that Major General Chamlong is : 1) an active-negative leader or a leader who is not pleased with the position but feels responsible and wants to carry out the function of that position, 2) a hero type of leader because of his high profile in situations that are risky and prone to violence, and 3) a charismatic leader who is accepted by the general public because they had good faith in him.

Meanwhile, the Inferiority-Superiority Complex analysis suggests that Major General Chamlong transformed his inferiority complex, resulting from his poor socio-economic background, into his political advantage and superiority. He demonstrated high moral values, thriftiness and honesty, and also possessed many of the leadership characteristics that Ordway Tead has described.